Onderwerp: Annotatie voor Bestuursplatform Energietransitie NZKG van 30 juni 2021

Aan: Wethouder Van Doorninck
Ter info: Wethouder Everhardt
Van: [redacted]@amsterdam.nl, [redacted],
[redacted],
Kopie: [redacted] (RenD),
[redacted] (EZ)

Tijdstip: 30 juni 2021 van 15:00 – 16:00, digitaal via Teams

Agenda

1. **Opening/ mededelingen**
   - stand van zaken VAWOZ EZK
   - bespreking PVA uitvoeringsprogramma energietransitie verschuift naar volgend platform
2. **Verslag BPF ET NZKG 12 mei** (bijlage A)
3. **Cluster Energie Strategie NZKG**
   - addendum CES NZKG (bijlage B, ter besluitvorming)
4. **Carbon Capture and Storage (CCS)**
   - presentatie door EZK (ter kennisname)
5. **Uitvoeringsprogramma Energietransitie NZKG; versnellingstafel waterstof**
   - Position paper en plan van aanpak waterstof, (bijlage C en D ter besluitvorming en ter kennisname)
6. **Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid**
   - notitie RES NHZ (bijlage E ter kennisname)

Hieronder wordt per punt geannoteerd

Ad 1. Opening / mededelingen

- stand van zaken VAWOZ EZK
  *** weet iemand wat hier gezegd gaat worden? ***
- bespreking PVA uitvoeringsprogramma energietransitie verschuift naar volgend platform
  Advies: Voor kennisgeving aannemen

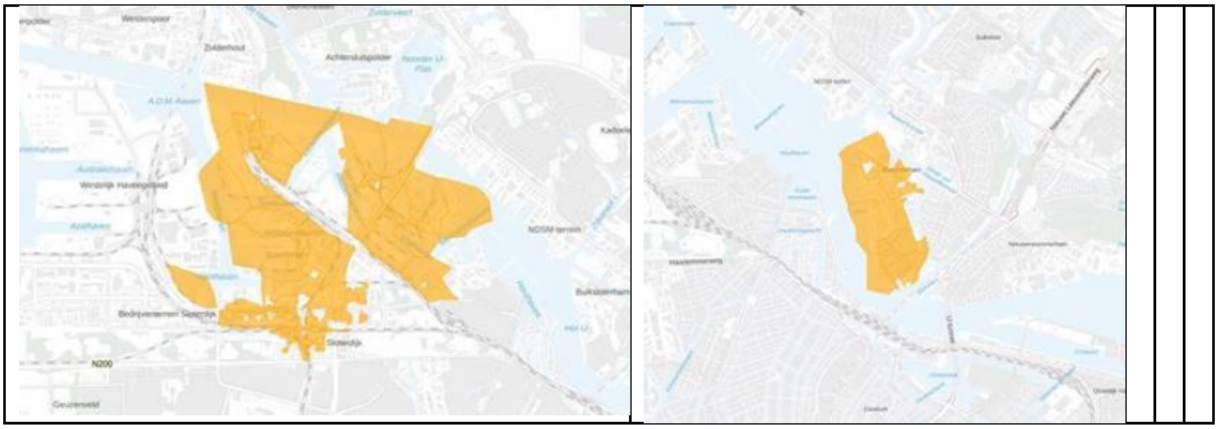
Extra: Waarschijnlijk zal de aankondiging van Liander niet onvermeld blijven, over de congestie op het elektriciteitsnetwerk voor het oostelijk deel van het Havengebied en Buiksloterham/Overhoeks (zie kaarten hieronder).

Advies:

- **Goed om partners in NZKG mee te nemen in situatie en Amsterdamse lijn (PB en Raadsbrief). Wethouder beschikt via Congestie spoor over informatie. Wanneer bekend is wat de aard van het agendapunt is wordt aanvullende annotatie gestuurd.**
- **Amsterdam werkt samen met Liander, Tennet en Port of Amsterdam in het Elektriciteit Voorziening Amsterdam Programma. Urgentie van investeringen in het elektriciteitsnet werden afgelopen twee jaar steeds duidelijke. De actuele situatie met twee congestiegebieden in Amsterdam en verschillende gebieden van aandacht in de stad, lijkt liander te hebben verrast. En daarmee gemeente ook.**
- **Liander verantwoordelijk voor de benodigde investeringen in de infrastructuur. Gemeente werkt vol mee om hiervoor de ruimte en ondersteuning te bieden.**
- **Afhankelijkheid van Tennet voor voeding van het Liandernet (met kritische punten aan de westkant van de stad_) en Rijk is belangrijk om te noemen.**
- **Ook hier is het goed om te benadrukken dat we verwachten van TenneT en Liander zich organiseren hierop. We zien dat het tekort schiet hierin. Het gaat hierbij met name om**

gestructureerd aan de slag gaan. Hier zijn skills voor nodig die we op dit moment niet zien (project- en procesmanagement). Provincie geeft deze signalen ook.

- **In Amsterdam organiseren we ons hierop. We zijn met verschillende projectteams in gesprek om te zien hoe we knelpunten z.s.m. kunnen oplossen.**
- **Voor Hemweg (waar ook op korte termijn een knelpunt kan ontstaan): Hiervoor wordt een caseteam ingericht met TenneT, Liander, PoA, provincie en gemeente. De bedoeling is dat we z.s.m. oplossingen krijgen voor de problematiek.**
- **Netbeheerders vragen om eerder hulpvragen te stellen aan ons. Maar ook kritisch te zijn op wat er binnen hun eigen handelingsperspectief ligt. Eerder standaarden loslaten kan helpen. Netbeheerders zullen aangeven dat dit het proces juist vertraagd. Maar de praktijk leert dat we op veel plekken in stedelijk gebied op maatwerk uitkomen. Gesteggel over het wel/niet toepassen van standaarden kost alleen maar meer tijd.**
- **Gezamenlijke lobby naar Rijk: Samen optrekken om meer financiële middelen beschikbaar te krijgen. En netbeheerders de mogelijkheid te geven om eerder en meer te kunnen sturen op het in balans brengen van vraag en aanbod.**

Ad 2. Verslag BPF ET NZKG, bijlage A

Advies: *** nog niet gelezen, wsch gewoon instemmen ***

Ad 3. Cluster Energie Strategie NZKG, bijlage B

Bijlage B bestaat uit 5 documenten:

1. Oplegnotitie addendum CES NZKG
2. Cluster Energie Strategie NZKG definitief
3. Addendum elektriciteit-EZK-format definitief
4. Addendum waterstof EZK-format definitief
5. Addendum CO2 EZK-format definitief

Het BPF wordt gevraagd om in te stemmen met het indienen van deze sleutelprojecten.

Achtergrond: De CES-NZKG beschrijft nut en noodzaak van 3 sleutel energie-infrastructuurprojecten van nationaal belang, die voorwaarde zijn voor de transitie van het NZKG, zoals o.a. beschreven in het klimaatakkoord (doelstelling: 4,3 miljoen ton CO2 reductie voor 2030). Deze projecten moeten uiterlijk 1 juli ingeleverd worden bij het ministerie van EZK, en dienen als input voor het MIEK[1] en het PIDI[2].

[1] MIEK: Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
[2] PIDI: Programma Infrastructuur Duurzame Industrie

1. Verzwaring van het elektriciteitsnet in de regio, om de groeiende vraag naar elektriciteit van de industrie (en de bebouwde omgeving) te faciliteren;
2. Aanleg van een 'Regional Integrated Backbone' voor waterstof tussen IJmuiden (Nobian/Tata) en de industrie in het Amsterdamse (en Zaanse) havengebied;
3. Ontsluiting van het CO_2-netwerk onder de Noordzee, voor CO_2 opslag vanuit Tata Steel en andere regionale industrieën (project Athos)

Voor elk van de projecten is een apart addendum geschreven, volgens het format van ministerie van EZK, met daarin o.a. de verwachte investeringen, technische aspecten, strategische voordelen, knelpunten, risico's en afhankelijkheden, mogelijke alternatievenen, en de verwachte emissiereductie.

Betrokkenheid Amsterdam: Wij zijn betrokken geweest bij het opstellen van de CES en de addenda, en ziet deze 3 projecten ook als vereiste voor de ET in het NZKG, die tijdig ingebracht moeten worden bij het MIEK.

Onderwerp van discussie: Verschillende aspecten van deze projecten zijn nog onderwerp van discussie, zoals:

- De zoekgebieden voor locaties van benodigde extra onderstations/transformatoren, aanlanding van kabels voor Wind Op Zee en backbone leidingen; de IJmond gemeentes – met name Beverwijk – hebben het idee dat zij bovenmatig belast worden met het neerdalen van infrastructuur waar ze zelf relatief weinig nut van hebben.
- De wenselijkheid van het – als tussenstap naar volledig duurzaam – faciliteren van blauwe waterstof uit afvalgassen van het Tata productieproces, en de 'mengbaarheid' met de toekomstige groene waterstof
- De omvang van Athos i.r.t. initiatieven Porthos uit Rotterdam en Artemis, van private partijen Shell en Total (zie ook agendapunt 4) en de NGO lobby voor versnelde overgang door Tata naar CO_2-vrije staal productie. Laatste bericht is dat Tata samen met FNV die versnelling serieus gaat onderzoeken, maar dat ook in dat geval CCS nodig blijft (als tussenstap naar het eindbeeld of ook in het eindbeeld?).
- *** iets over AEB toevoegen?**
- De mogelijkheid om ook stakeholders buiten de NZKG voldoende aan te sluiten. Zoals Noord Holland Noord / Den Helder (aanlanding Wind op Zee, import waterstof), of Schiphol (belang in synthetische kerosine).

Vervolgstappen en besluitvorming: Op 15 september moet de definitieve CES, uitgewerkt met o.a. een investeringsagenda en een indicatie van ruimtelijke en milieu impact, ingeleverd worden bij EZK. Dat zal gebeuren onder voorbehoud van goedkeuring door raden en staten, aangezien PNH en een aantal gemeentes de CES ter besluitvorming willen voorleggen aan hun raden.
In Amsterdam zien we vooralsnog de CES als nadere uitwerking van het beleid als geformuleerd in de routekaart Amsterdam Klimaatneutraal, programma verduurzaming Haven en Industrie en de Havenvisie (??). De CES zal na het reces worden voorgelegd aan het College van B&W, met het voorstel deze ter kennisname aan te bieden aan de gemeenteraad.

Advies: instemmen.

Ad 4. Carbon Capture and Storage (CCS)
Ministerie EZK is eind mei gestart met een 'brede verkenning CCS'.

Advies: Luisteren

Ad 5. Uitvoeringsprogramma ET NZKG; versnellingstafel waterstof, bijlage C en D
Bijlage C en D zijn de oplegnotitie waterstof en de Position paper waterstof.
Voor dit agendapunt wordt een presentatie vorobereid (*** toch? [redacted]?**)
***[redacted], doe jij deze ajb?**

Achtergrond:

Betrokkenheid Amsterdam:

Vervolgstappen en besluitvorming

Advies:

Ad 6. Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid, bijlage E
** graag checken – en evt. aanvullen**
Bijlage E over de RES is ter informatie.

Achtergrond: In dit stuk wordt de relatie beschreven tussen de RES en de CES, met de dwarsverbanden tussen de gebouwde omgeving en de industrie. Met bijvoorbeeld industrie- en bedrijventerreinen als locaties voor windturbines en zonneparken/-panelen, de industrie als leverancier van warmte en producent van alternatieve brandstoffen, en vooral de industrie als basis voor robuuste energienetwerken

Betrokkenheid Amsterdam: Onderzoek naar het gebruik van geothermie in de regio, verduurzaming van warmtenet Amsterdam Zuidoost/Almere,

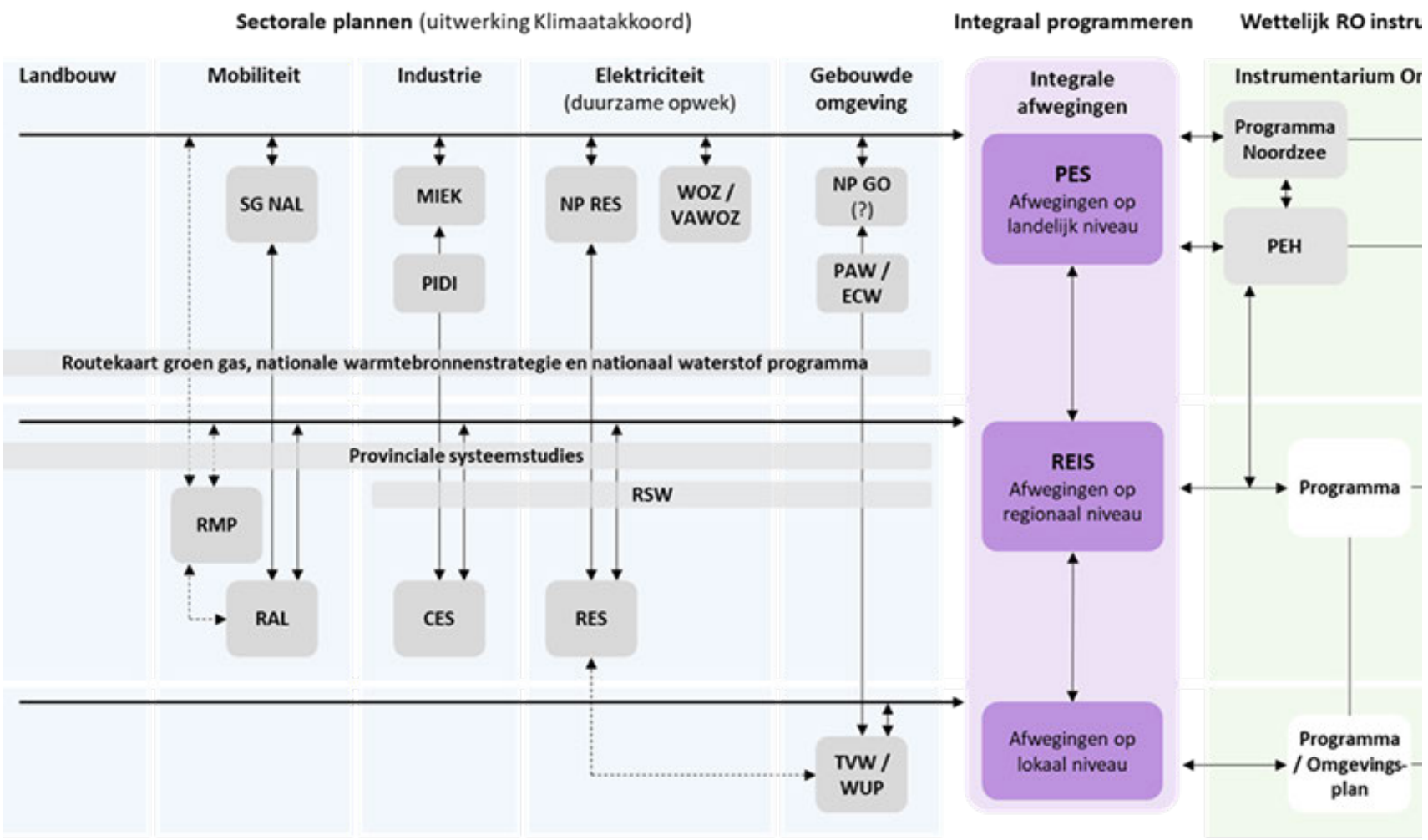
N.B. Appendix 1 geeft een overzicht van de samenhang van klimaattafels, RES, CES, MIEK, PIDI en RO instrumentarium

Advies:

- De groei van de economie, woningbouw en energietransitie in de regio stellen zeer hoge eisen aan de infrastructuren, waaronder prominent het elektranet. De voorstellen in het CES, zeker die tav verzwaring regionaal elektriciteitsinfrastructuur, zijn cruciaal en van nationaal belang voor behalen doelen economie, wonen en duurzaamheid. Dit vraagt stevige investeringen en andere wettelijke randvoorwaarden voor netwerkbedrijven en andere partners.

Einde vergadering
Advies: [redacted] en haar (kleine) team complimenteren met de grote hoeveelheid werk, die de afgelopen maanden is verzet. [redacted] is (pas) [redacted] op een rijdende trein gesprongen en heeft – ondanks continu schuivende panelen – tempo gemaakt, overzicht gebracht en samenhang weten te realiseren.

Annex 1. Overzicht en samenhang van Klimaatakkoord, RES, CES, MIEK en RO instrumentarium

Sectorale plannen (uitwerking Klimaatakkoord)
Integraal programmeren
Wettelijk RO instru
Landbouw
Mobiliteit
Industrie
Elektriciteit (duurzame opwek)
Gebouwde omgeving
Integrale afwegingen
Instrumentarium Or
SG NAL
MIEK
NP RES
WOZ / VAWOZ
NP GO (?)
PIDI
PAW / ECW
PES
Afwegingen op landelijk niveau
Programma Noordzee
PEH
Routekaart groen gas, nationale warmtebronnenstrategie en nationaal waterstof programma
Provinciale systeemstudies
RSW
RMP
REIS
Afwegingen op regionaal niveau
Programma
RAL
CES
RES
Afwegingen op lokaal niveau
Programma / Omgevings-plan
TVW / WUP